

**КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО
МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан

_____ доц. А. В. Сташин
(підпис)

“23” _____ січня _____ 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО ФАХУ»
(назва навчальної дисципліни)

галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та найменування галузі знань)

спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код та найменування спеціальності)

освітня програма: Фінанси, митна та податкова справа
(найменування спеціалізації)

освітній ступінь: бакалавр

ЛЬВІВ 2020

Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» для студентів за галуззю знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього ступеня бакалавр.

“23” _____ січня _____ 2020 року – 9 с.

Розробник:

Круглякова В.В. – доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту

Протокол № 6 від “9” _____ січня _____ 2020 р.

Завідувач кафедри

фінансового менеджменту, проф. _____

Ситник Н.С.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № 7 від “23” _____ січня _____ 2020 року

ЗМІНИ

до програми навчальної дисципліни

Навчальний рік	Дата засідання кафедри (перезатвердження робочої програми)	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

© Круглякова В.В., 2020 рік
© ЛНУ імені Івана Франка, 2020 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни «Вступ до фаху» є теоретико-методологічні, організаційно-економічні та практичні аспекти формування і розвитку фінансової системи України.

Мета навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Вступ до фаху» полягає у формуванні у студентів уявлення про майбутню спеціальність, системи знань з теоретичних та практичних основ управління фінансами за допомогою фінансових посередників та аналізу фінансових послуг.

Основні завдання

Завданням дисципліни є вивчення потреб споживача та можливостей їх задоволення на ринку фінансових послуг різними фінансовими інститутами; визначення основних напрямів державної політики в галузі регулювання фінансових відносин, що виникають на ринку фінансових послуг.

1.1. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
	Фінанси
	Гроші і кредит
	Економіка і фінанси суб'єктів підприємництва
	Банківська система
	Страховання
	Податковий менеджмент

1.2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі, бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Знати та розуміти соціально-економічну сутність, функції і роль фінансів, генезис категорії фінансів, еволюційний розвиток фінансів, а також становлення і розвиток фінансової науки.
Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	Знати і розуміти теоретичні основи функціонування фінансів та фінансової політики.
Здатність здійснювати аналіз стану фінансової системи держави та стан бюджету держави.	Визначати особливості функціонування та діяльності фінансової системи країни.
Здатність до визначення основних видів фінансових фондів та основних фінансових потоків.	Швидко опановувати зміни, які відбуваються у світовій фінансовій системі.
Уміння об'єктивно оцінювати економічні процеси та фінансову політику держави, аналізувати фінансові відносини в суспільстві, розуміти тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів та фінансів суб'єктів господарювання.	Вміти професійно оцінювати тенденції розвитку фінансових відносин та їх особливості у сфері державних фінансів і фінансів суб'єктів господарювання.
Спроможність розробляти і вирішувати актуальні питання теорії і практики розбудови фінансової політики держави, виявляти недоліки і переваги діючого фінансового механізму.	Аналізувати стан фінансової системи держави, стан валютного ринку, ефективність функціонування податкової системи, фінансові відносини в суспільстві, а також фактори, що впливають на стан бюджету держави.

**РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ВСТУП ДО ФАХУ»**

Номер теми	Назва теми
Тема 1.	Загальні основи спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».
Тема 2.	Суть та роль фінансів у суспільстві.
Тема 3.	Фінансова система України.
Тема 4.	Фінанси суб'єктів господарювання.
Тема 5.	Бюджет і бюджетна система.
Тема 6.	Основні ознаки банківської системи України.
Тема 7.	Особливості податкової системи України.
Тема 8.	Страхування та страховий ринок.

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Загальні основи спеціальності

«Фінанси, банківська справа та страхування»

Актуальність і практичне значення підготовки фахівців зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Вимоги МОН до фахівця першого рівня вищої освіти (бакалавр) зі спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування». Проблеми підготовки фахівців для фінансової системи.

Тема 2. Суть та роль фінансів у суспільстві

Сутність фінансів та предмет фінансової науки. Ознаки та функції фінансів. Роль фінансів у суспільстві. Взаємозв'язок фінансів з іншими економічними категоріями.

Тема 3. Фінансова система України

Поняття фінансової системи, її структура, властивості та принципи побудови. Характеристика сфер та ланок фінансової системи. Система управління фінансами в Україні. Сучасні проблеми розвитку фінансової системи України та шляхи її вдосконалення.

Тема 4. Фінанси суб'єктів господарювання

Сутність фінансів суб'єктів господарювання та їх роль у складі фінансової системи. Фінансові результати діяльності підприємства. Організація фінансів суб'єктів господарювання.

Тема 5. Бюджет і бюджетна система

Призначення бюджету в економіці. Економічна сутність бюджету, його ознаки. Бюджетна система та бюджетний устрій. Теоретичні аспекти організації міжбюджетних відносин.

Тема 6. Основні ознаки банківської системи України

Банківська система: суть та місце в фінансово-економічній системі країни. Принципи побудови та типи банківських систем. Вимоги до діяльності та функції банківської системи. Інфраструктура та структура банківської системи України.

Тема 7. Особливості податкової системи України

Сутність та характеристика податку. Склад загальнодержавних і місцевих податків та зборів. Суть податкової системи, система податкового законодавства. Принципи побудови податкової системи.

Тема 8. Страхування та страховий ринок

Економічна природа та сутність страхування. Види страхування. Страховий ризик та його складові.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

4.1. Основна література

1. Конституція України: №254к/96ВР Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>.
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=a&find=1&typ=21>
3. Господарський кодекс України станом на 27 лютого 2009 р. // Звід кодексів України : Т. 1 / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парламентське вид-во, 2009. – 632 с.
4. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
5. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755-IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI.
7. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.1993 № 3125-XII. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3125-12>.
8. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 р., № 2121-III. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
9. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 37-38, 2004 с.
10. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р., №1576-XII.
11. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30.10.1996 № 448/96-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>.
12. Закон України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» № 928-VIII. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2696-19>.
13. Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.03р. № 1058-15 (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1058-15>.
14. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 р. № 1533-III(зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1533-14>.
15. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням і похованням» від 18.01.01 р. № 2240-III (зі змінами і доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2240-14>.
16. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» від 23.09.1999 № 1105-XIV (зі змінами і

доповненнями) // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1105-14>.

17. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» // Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, №29, 377 с.

18. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997р. № 280/97-ВР. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.

19. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999р. №679-XIV. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>.

20. Наказ МОН України «Стандарт вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 729 від 24.05.2019 р. // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/05/2019-11-05-072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-bakalavr.pdf>.

4.2. Додаткова література

1. Бланк І.А. Фінансовий менеджмент. [Текст]: навчальний курс. / І.А. Бланк. - 2-е видавництво, перероб. і доп. - К.: Ельга, Ніка-Центр, 2013.

2. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник / [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В]. – Львів : Видавництво: Априорі, 2017. – 180 с.

3. Внукова Н.М. Фінанси: вступ до фаху [навчальний посібник] / Н.М. Внукова, В.І. Успенко. – Харків: БУРУН і К, 2005. – 352 с.

4. Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. Фінанси: Навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І.С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с.

5. Вступ до фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» : навчальний посібник / Л.О. Шкварчук. – Львів : Простір-М, 2019. – 230 с.

6. Вступ до фаху за напрямом підготовки «Фінанси і кредит» : навчальний посібник / В.П. Божко ; Міністерство освіти і науки України, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». – Харків : ХАІ, 2014. – 83 с.

7. Катан Л.І., Демчук Н.І., Бабенко-Левада В.Г., Журавльова Т.О. Банківська система: навч. посібник / [Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова] за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. – 444с.

8. Круглякова В.В., Юринець З.В. Інноваційний потенціал суб'єктів господарювання харчової промисловості України: монографія / В. Круглякова, З. Юринець. – Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2019. – 132 с.

9. Романенко О.Р. Фінанси: підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 310 с.

10. Фінанси для фінансистів [текст]: підручник. / О.А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. - К.: «Центр учбової літератури», 2013.- 612с.

11. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – Київ, 2019. – 272 с.

РОЗДІЛ 5. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<p>1. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/</p> <p>2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zakon.rada.gov.ua/</p> <p>3. Офіційний сайт Урядового порталу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/</p> <p>4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/</p> <p>5. Офіційний сайт Статистики Євростату [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ec.europa.eu/</p> <p>6. Інформаційний сайт Єдиного економічного простору [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.eernews.ru.</p> <p>7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/</p> <p>8. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.lsl.lviv.ua/.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Програма навчальної дисципліни ▪ Робоча програма навчальної дисципліни ▪ Методичні рекомендації з вивчення тем ▪ Плани семінарських занять та методичні рекомендації до їх проведення ▪ Методичні рекомендації з виконання самостійної роботи студента (СРС) ▪ Методичні рекомендації до виконання індивідуальної роботи студента